

Силабус курсу

«Туризм в ЄС»

Освітній ступінь: магістр

Галузь знань: 24 Сфера обслуговування

Спеціальність: 242 Туризм

Освітньо-професійна програма: «Туризм»

Кількість кредитів: 4

Рік підготовки: 1-й, II семестр

Компонент освітньої програми: вибірковий

Мова викладання: англійська

Керівники курсу

д.геогр.н., професор **Машіка Ганна Василівна**

к.філол.н., доцент кафедри МК **Зимомря Олена Миронівна**

hanna.mashika@uzhnu.edu.ua

olena.zymomrya@uzhnu.edu.ua

Опис дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Туризм в ЄС» є ознайомлення здобувачів вищої освіти із теоретичними основами формування та діяльності Європейського Союзу, спільних політик ЄС, загалом, та туристичної політики ЄС, зокрема; формування цілісного уявлення у студентів про політику ЄС у сфері туризму, її нормативно-правове регулювання та інституційне забезпечення, а також проблеми та перспективи реалізації туристичної політики ЄС на сучасному етапі, імплементація в державах-членах та співпраця ЄС і України у сфері туризму; формування навичок з практичного використання отриманих знань..

Основними завданнями навчальної дисципліни є визначити поняття та сутність спільних політик ЄС та особливості їх формування ;охарактеризувати державне регулювання туристичної діяльності: поняття, види, інституційна структура; дослідити особливості формування та розвитку туристичної політики Європейського Союзу; проаналізувати нормативно-правове регулювання та діяльність інституцій ЄС у сфері туризму; дослідити зв'язок політики ЄС у сфері туризму з іншими політиками ЄС; визначити проблеми та перспективи розвитку політики Європейського Союзу у сфері туризму на сучасному етапі; охарактеризувати особливості співпраці Європейського Союзу з міжнародними туристичними організаціями; проаналізувати туристичну політику України та співпрацю ЄС та України у сфері туризму; дослідити національні туристичні політики держав-членів Європейського Союзу

Предмет –особливості формування та розвитку туризму в ЄС, зокрема щодо поняття та сутності ЄС як інтеграційного об'єднання, особливостей формування то розвитку туристичної політики ЄС загалом, та державного регулювання туристичної політики і особливостей розвитку туризму у його держава-членах та співпраці з Україною.

Навчальний контент

Змістовний модуль 1.Теоретичні аспекти вивчення туризму в ЄС

Тема 1. Європейський Союз: поняття та сутність.

Нарис історії Європейського Союзу. Інституційна структура і процес прийняття рішень у ЄС.

Спільні політики ЄС.

Тема 2. Державне регулювання туристичної діяльності.

Туристична політика держави: поняття та види.

.Інституції в туристичній політиці держави.

Міжнародні туристичні організації.

Тема 3. Політика ЄС у сфері туризму.

Політика ЄС у сфері туризму в системі спільних політик Європейського Союзу.

Особливості формування політики ЄС у сфері туризму: метод і принцип.

Тема 4. Інституційно-правові механізми формування та реалізації політики ЄС у сфері туризму.

Становлення та нормативно-правове регулювання політики ЄС у сфері туризму.

Інституційна структура політики ЄС у сфері туризму.

Змістовий модуль 2.Туризм та євроінтеграційні процеси

Тема 5. Тенденції розвитку туристичної політики ЄС у контексті сучасних євроінтеграційних процесів.

. Вплив розширення ЄС 2004 р. та 2007 р. на розвиток політики у сфері туризму.

Перспективні напрями розвитку туристичної політики ЄС.

Тема 6. . Європа – туристична дестинація № 1 в світі

. Ініціатива EDEN (EDEN - European Destinations of Excellence).

Механізми взаємодії політики у сфері туризму з іншими політиками ЄС.

Тема .7 Європейський Союз та міжнародні туристичні організації.

Співпраця Європейського Союзу з Всесвітньою туристичною організацією (ЮНВТО).

ЄС та Європейська туристична комісія.

. Інші туристичні організації.

Тема 8. Туристична політика України та співпраця з ЄС.

Державне регулювання туристичної діяльності в Україні.

Співпраця України та Європейського Союзу у сфері туризму.

Членство України у Європейській туристичній комісії.

Тема 9.Національні туристичні політики держав-членів Європейського Союзу

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
Інтегральна	Здатність ставити та успішно розв'язувати на достатньому професійному рівні складні науково-дослідницькі та практичні задачі, узагальнювати практику туризму, прогнозувати напрями їх розвитку, вирішувати професійні проблеми та практичні завдання у сфері туризму як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
ЗК 1	Діяти на засадах розуміння цивілізаційних гуманітарних цінностей та глобалізаційних процесів, пріоритетів національного розвитку.
ЗК 3	Уміння працювати в міжнародному та вітчизняному професійному середовищі.
ЗК 4	Розуміння завдань національної та регіональної туристичної політики, механізмів регулювання туристичної діяльності.
ЗК 13	Здатність обробляти та інтерпретувати з використанням базових знань, що необхідні для здійснення професійної діяльності
ЗК 14	Здатність провести усну презентацію та написати статтю за результатами

	проведених досліджень та сучасних концепцій розвитку туристичної галузі.
ФК 1	Здатність визначати основні наукові поняття та категорії, методології туризму (туризмології) і застосовувати їх у професійній діяльності.
ФК 4	Розуміння завдань національної та регіональної туристичної політики, механізмів регулювання туристичної діяльності.
ФК 6	Здатність до організації та управління туристичним процесом на локальному і регіональному рівнях, в туристичній дестинації, на туристичному підприємстві.
ФК 8	Здатність впроваджувати в практику міжнародний досвід рекреаційно-туристичної діяльності;
ФК 9	Розуміння механізмів взаємодії суб'єктів світового та національного туристичного ринків з урахуванням положень соціально-відповідального бізнесу в туризмі.
ФК 13	Здатність до визначення стратегічних завдань у розвитку туристичного бізнесу.
ПРН 1	Знання передових концепцій, методів науково-дослідної та професійної діяльності на межі предметних областей туризму
ПРН 2	Здатність розуміти і застосовувати на практиці теорію та методологію системи наук, які формують туризмологію
ПРН 4	Знання закономірностей, принципів та механізмів функціонування туристичного ринку
ПРН 10	Практикувати використання іноземних (ної) мов (мови) у професійній діяльності.
ПРН 11	Діяти у полікультурному середовищі
ПРН16	Демонструвати здатність до саморозвитку та самовдосконалюватись упродовж життя.

Літературні джерела

Основна література

1. Державна програма розвитку туризму на 2002 – 2010 роки, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2002 року № 583 // Туристична діяльність. Нормативна база / О.М. Роїна – К.: КНТ, 2005. – С. 30-41.
2. Концепція державної політики України щодо розвитку молодіжного та дитячого туризму: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.05.2004 р. № 298-р. // <<http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>>
3. План дій Україна – Європейський Союз. – К.: ТОВ “Компанія Лік”, 2005. – 40 с.
4. Положення про Державну службу туризму і курортів, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 13 лютого 2006 року № 132 // Офіційний вісник України. – 2006. – 01.03. – № 7. – С. 108, ст. 354.
5. Про внесення змін до Закону України “Про туризм”: Закон України від 18 листопада 2003 р. № 1282-IV (розділ VII, ст. 35) // Голос України. – 26 грудня. – 2003. – № 247.
6. Про внесення змін і доповнень до постанови Кабінету Міністрів України від 20 лютого 1999 р. № 228 “Про порядок оформлення дозволів для в'їзду в Україну”: Постанова Кабінету Міністрів України від 13.07.2004 р. № 909 // Офіційний вісник України. – 2004. – 30.07. – № 28. – Т. 1, С. 171, ст. 1890.
7. Про встановлення безвізового режиму для громадян держав – членів Європейського Союзу, Швейцарської Конфедерації та Князівства Ліхтенштейн: Указ Президента України

від 26 липня 2005 р. № 1131/2005 // Офіційний вісник України. – 2005. – 12.08. – № 30. – С. 44, ст. 1787.

8. Про деякі заходи щодо розвитку туристичної та курортно-рекреаційної сфер України: Указ Президента України № 207/2003 від 11.03.2003 р. // Урядовий кур'єр. – 2003. – 15.03. – № 49.

9. Про додаткові заходи щодо реалізації права людини на свободу пересування і вільний вибір місця проживання: Указ Президента України від 15.06.2001 р. № 435/2001 // Офіційний вісник України. – 2001. – 06.07. – № 25. – С. 20, ст. 1107.

10. Про забезпечення дотримання законодавства під час надання послуг іноземцям та особам без громадянства: Постанова Кабінету Міністрів України № 1136-2002-п від 17.08.2002 р. // Офіційний вісник України. – 2002. – 06.09. – № 34. – С. 47, ст. 1576.

11. Про запровадження нового порядку оформлення візових документів для в'їзду в Україну: Постанова Кабінету Міністрів України від 20.02.1999 р. № 227 // Офіційний вісник України. – 1999. – 12.03. – № 8. – С. 34.

12. Про затвердження заходів щодо розвитку іноземного і внутрішнього туризму: Розпорядження Кабінету Міністрів України № 390-2003-р від 27.06.2003 р. // Офіційний вісник України. – 2003. – 18.07. – № 27. – С. 207, ст. 1339.

13. Про затвердження Програми розбудови туристичної інфраструктури за напрямками національної мережі міжнародних транспортних коридорів та основних транспортних магістралей у 2004-2010 роках: Постанова Кабінету Міністрів України від 12.05.2004 р. № 612 // Офіційний вісник України. – 2004. – 28.05. – № 19. – С. 92, ст. 1328.

14. Про затвердження Стратегії інтеграції України до Європейського Союзу: Указ Президента України № 615/98 від 11.06.1999 р. // Офіційний вісник України. – 1998 р. – 02.07. – № 24. – С. 3.

15. Про затвердження Стратегії інтеграції України до Європейського Союзу: Указ Президента України від 12.04.2000 р. № 587/2000 // <<http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=615%2F98>>

16. Про заходи щодо забезпечення реалізації державної політики у галузі туризму: Указ Президента України № 1213/2001 від 14 грудня 2001 р. // Офіційний вісник України. – 2002. – 04.01. – № 51. – С. 68, ст. 2266.

17. Угода про співробітництво в галузі туризму між Державним комітетом України по туризму та Комітетом по фізичній культурі та туризму Республіки Польща від 21.10.1994 р. // Офіційний вісник України. – 2004. – 12.11. – № 43. – С. 263, ст. 2861.

18. Угода про співробітництво в галузі туризму між Кабінетом Міністрів України та Урядом Латвійської Республіки від 24.02.2000 р. // Офіційний вісник України. – 2000. – 04.05. – № 17. – С. 265, ст. 1356.

19. Угода про співробітництво в галузі туризму між Міністерством культури і туризму України та Міністерством регіонального розвитку Чеської Республіки від 17.02.2006 р. // Офіційний вісник України. – 2006. – 03.05. – № 16. – С. 419, ст. 1246.

20. Угода про співробітництво у сфері туризму між Урядом України та Урядом Грецької Республіки від 11.11.1996 р. // <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=c&find=1&org=236>

21. A Renewed EU Tourism Policy: Toward a Stronger Partnership for European Tourism: Commission Communication: Communication from the Commission of 17 March 2006 // COM final. – 2006. – 134 / <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/site/en/com/2006/com2006_0134en01.pdf>

Допоміжна література

1. Бабарицька В. Розвиток міжнародного туризму в умовах глобалізації суспільно-економічних процесів // Україна та глобальні процеси: географічний вимір. – Київ; Луцьк, 2000. – Т. 1. – С. 347-351.

2. Балабанов И.Т., Балабанов А.И. Экономика туризма. – М.: Финансы и статистика, 1999. – 173 с.

3. Бурковський І., Немиря Г., Павлюк О. Україна і Європейська інтеграція // Політика і час.

– 2000. - № 3-4. – С. 5-14.

4. Видойник М. Політико-економічні проблеми та перспективи розвитку відносин між Україною та ЄС // Вісник Львівського університету. Серія міжнародні відносини. – 2005. – Вип. 15. – С. 356-361.
5. Владімірова Н. Країнознавчі аспекти міжнародного туризму у Європі // Вісник Львівського університету. Серія міжнародні відносини. – 2000. – Вип. 2. – С. 234-241.
6. Волес В., Волес Г. Творення політики в Європейському Союзі / Пер. з англ. Р.Ткачук. –К.: Вид-во Соломії Павличко „Основи”, 2004. – 871 с.
7. Гармонізація національних правових систем з правом ЄС / І.В. Кравчук, М.В. Парапан. – К.: Видавничий Дім “Слово”, 2004. – 320 с.
8. Герасименко В.Г. Основы туристического бизнеса. – Одесса: Черноморье, 1997. – 160 с.
9. Головка О. Адаптація законодавства України до стандартів права Європейського Союзу: теоретичні аспекти // Вісник Львівського університету. Серія міжнародні відносини. – 2004. – Вип. 13. – С. 137-139.
10. Головченко В. Правове регулювання туризму потребує вдосконалення // Право України. - 1995. - № 2. - С. 29-31. ___
- 11.Європейська інтеграція та Україна / Вид. МЗС ФРН в рамках програми TRANSFORM. – К., 2002.
12. Європейський Союз. Словник-довідник / Ред. М.Марченко. – К.: К.І.С., 2006. – 140 с.
13. Європейський Союз: основи політики, інституційного устрою та права: Навчальний посібник / Наук. ред. В.П’ятницький; Вид. в рамках програми TRANSFORM, Товариство Карла Дуйсберга. – К., 2000. – 368 с.
14. Європейський Союз: політика, економіка, право: Навчальний посібник / За ред. Н.В.Антонюк, М.М.Микієвича. – Львів, 2005. – 532 с.
15. Європейський Союз: структура, функції, механізми / За ред. Н.В.Антонюк. – Львів, 2002 – 176 с.
16. Єднак О., Крупка І. Державна підтримка розвитку туризму в Угорщині // Вісник Львівського університету. Серія міжнародні відносини. – 2004. – Вип. 14. – С. 203-208.
17. Жукова М.А. Управление индустрией туризма в современных условиях: Дис. ... д-ра экон. наук: 08.00.05. – М., 2003. – 354 с.
18. Козловський Є.В., Іноземний досвід регулювання міжнародного туризму та його використання в Україні // Державне управління: теорія і практика (електронне наукове фахове видання). – К.: Вид-во Національної академії державного управління при Президентові України. – 2005. – № 1.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

- 1.Україні створюються умови для прийому європейських гостей. Всеукраїнська громадська місія “Україна- відома” <<http://www.ukrcognita.com.ua/ukr/tourism/57/>>
2. Вітер Олена, ЄС “стукає” в кордони України <http://www.ukrslovo.kiev.ua/nomera/3201/mignar_gittya/mg3201.html>
3. Глобальна роль ЄС <<http://www.delukr.ec.europa.eu/page32546.html>>
4. Європейський вибір України <<http://www.minjust.gov.ua/7g.html>>
5. Європейський Парламент <http://www.europarl.eu.int/factsheets/4_15_0_en.htm>
6. Звіт ЄС про Україну <www.delukr.cec.eu.int>
7. Інформація про діяльність щодо реалізації державної туристичної політики у сфері міжнародних відносин. <<http://www.tourism.gov.ua/pages.asp?IdType=2&Seq=9>>
8. Інформація та проблемні питання щодо співробітництва України з Європейським Союзом (ЄС) у галузі туризму <<http://www.tourism.gov.ua/pages.asp?IdType=2&Seq=6>>
9. Міністерство культури і туризму України <<http://www.mincult.gov.ua/>>
10. Новичкам ЕС следует инвестировать в туризм <<http://www.travel.ru/news/2004/07/21/42435.html>>
11. Підлуська І. “Україна – ЄС: таке непросте стратегічне партнерство” <<http://www.ucipr.kiev.ua/ukrainian/epicentre/03/context03.html>>

12. Політика по устойчивому розвитку туризму

<http://www.biodiversity.ru/coastlearn/tourism-rus/con_policies.html>

13. Рукомедя Р. Європейський Союз на межі структурних перетворень

<<http://www.zn.kiev.ua/ie/show/450/39206>>

Політика оцінювання

- Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

Оцінювання

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота				Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	40	100
5	10	15	30		

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T5	T6	T7	T8	T9	50	100
10	10	10	10	10		

T1, T2 ... – теми

До силабусу додаються навчально-методичні матеріали з дисципліни, що знаходяться у відповідному контенті на системі електронного навчання Moodle.